

24 de març de 2020

Alerta Informativa

Departament Bancari i Financer

Finançament empresarial i coronavirus: consideracions i recomanacions pràctiques

I. Mesures governamentals en l'àmbit del finançament empresarial

- i. Línia d'avalis per compte de l'Estat per a empreses i autònoms de fins a €100.000M, que cobreixi tant la renovació de préstecs com nou finançament ¹.
- ii. Ampliació en €10.000M el límit d'endeutament net previst per a l'ICO.

Altres mesures adoptades que poden afectar contractes de finançament empresarial són les següents:

- i. Suspensió del deure de sol·licitar concurs fins a la finalització de l'estat d'alarma. Fins a dos mesos posteriors a la finalització de l'estat d'alarma, no s'admetran sol·licituds de concurs necessari, prioritzant-se les sol·licituds de concurs voluntari
- ii. Ampliació del termini de celebració de la junta general ordinària, que podrà celebrar-se durant els 10 primers mesos de l'any 2020.

II. Consideracions

- i. No s'ha aprovat cap moratòria generalitzada en l'obligació de pagament de les quotes de principal i interessos dels contractes de finançament subscrits per empresaris.
- ii. La línia d'avalis estatal encara no està operativa, i ha d'esperar-se a la seva concreció en seu d'acord del Consell de Ministres.
- iii. Les clàusules de canvi de circumstància i canvi substancial advers ("MAC" o "MAE" per les seves sigles en anglès) operen en els contractes de finançament com a limitacions a les obligacions de les mateixes entitats financeres, no com a clàusules limitatives o de modulació de les obligacions dels finançats.
- iv. Per això, i sense perjudici de l'anàlisi detallada cas per cas, preveiem que prevaldrà, amb caràcter general, el principi de "*pacta sunt servanda*", i l'estat d'alarma no serà una causa generalitzada d'exempció de les obligacions financeres.
- v. No obstant això, preveiem igualment que les entitats bancàries regulades adoptaran en general una actitud de preservació del teixit productiu i, en la mesura que sigui possible, estaran obertes a reestructurar pagaments dels finançats. Els finançats, per part seva, han d'intentar sol·licitar el menor ajust possible, perquè es mantingui el principi general de bona fe mútua i no s'erosioni la confiança bilateral entre finançador-finançat.

¹ Les condicions de la línia d'avalis estan pendents d'aprovació per part del Consell de Ministres.

- vi. Les entitats finançadores no bancàries (fons) podrien adoptar una actitud més agressiva quant als seus plantejaments, particularment en aquells casos en els quals el préstec hagi estat concedit sobre la base d'un "loan-to-own". No obstant això, anticipem que el posicionament dels fons dependrà del sector: tendiran a ser menys agressius els fons especialitzats en finançament immobiliari, en tant comptin amb garanties suficients (hipoteca).
- vii. En general, encara que no existeixi una moratòria, els finançadors tindran més dificultats per a declarar el venciment anticipat inclusivament davant incompliments de pagament, quan: (i) aquest incompliment de pagament es degui a una reducció en l'activitat dels finançats a conseqüència de la COVID-19; (ii) el finançat ha seguit una política proactiva de comunicació transparent amb l'entitat finançadora; i (iii) aquest incompliment és solucionat de manera voluntària pel finançat en un termini raonablement breu després de l'aixecament de l'estat d'alarma. Anticipem que serà notablement complex activar clàusules de venciment anticipat per canvi substancial advers ("MAC" o "MAE").
- viii. En relació amb aquells contractes de crèdit que no es trobessin disposats íntegrament, l'entitat finançadora podria negar-se a acceptar sol·licituds de disposició sobre la base de clàusules de canvi substancial advers ("MAC" o "MAE") quan això estigui contractualment previst. Mentre que no existeixi una crisi de liquiditat o una ruptura del mercat interbancari, anticipem que aquest posicionament serà, no obstant això, més habitual en prestadors no bancaris que en entitats finançadores bancàries.
- ix. El compliment de certes obligacions (no de pagament) en els contractes de finançament podria veure's modulats si aquest compliment ha esdevingut impossible, o s'ha retardat, a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma. Per exemple, obligacions d'inversió, obligacions d'avanç d'obres en el marc de projectes constructius, o obligacions similars.
- x. El rigor legal en l'exigència del compliment de l'obligació de mantenir un determinat límit d'endeutament o de complir ràtios financers podria veure's disminuït quan l'incompliment intenti evitar perjudicis majors al finançat generats per l'estat d'alarma.

III. Recomanacions per a empreses

- i. **ANALITZAR:** Els finançats han d'analitzar la seva situació com més aviat millor, tant des d'un punt de vista de les necessitats futures de finançament, com de contractes de finançament ja subscrits.
- ii. **DIALOGAR:** En cas que s'anticipi la necessitat de liquiditat/finançament, o impossibilitat en el compliment de contractes ja subscrits, es recomana iniciar un diàleg com més aviat millor amb les entitats finançadores a fi de plantejar les necessitats que existeixin. Com més detallada i concreta, i menys maximalista, sigui la sol·licitud, majors seran les probabilitats d'èxit. Si es plantejarà una sol·licitud en relació amb liquiditat, recomanem no realitzar simultàniament altres peticions de finançament a llarg termini o estructural.
- iii. **ANTICIPAR, SER TRANSPARENTS I REDUIR LA PETICIÓ AI MÍNIM IMPRESCINDIBLE:** L'establiment de la línia d'aval, i els estímuls públics que s'estan realitzant evitaran una crisi de liquiditat al sistema o del mercat interbancari. No obstant això, es recomana als finançats anticipar com més aviat millor les seves necessitats a les entitats financeres a fi de donar suficient marge perquè puguin dur-se a terme els processos interns d'aprovació. La

comunicació ha de ser clara i transparent, basada en dades analitzades i el més sòlides possibles, realitzant-se plantejaments raonables i no maximalistes a fi d'afavorir una resposta ràpida i positiva per part de l'entitat financera. La petició ha de ser de mínims, sense perjudici que s'ha d'evitar haver de realitzar sol·licituds addicionals, per la qual cosa haurà de preveure's un cert marge.

- iv. **ASSUMPCIÓ COMPARTIDA DE RISCOS:** Els “Sponsors” han d'estar preparats per a suportar una part dels efectes negatius de la COVID-19, incloent-hi un increment en les prohibicions de distribució de dividends i l'aportació de majors garanties o, fins i tot, de fons.
- v. **ALTERNATIVES COMPLEMENTÀRIES:** Existeixen alternatives al finançament bancari tradicional que les empreses han de valorar, tant en l'àmbit d'empresa com pel que fa a “Sponsor”, incloent-hi fons de deute, bestretes de factures o mecanismes similars de finançament extrabancària. Els costos i requisits d'aquest finançament poden ser, no obstant això, més elevats que els del finançament bancari.